

DÖNEMİNİN PADİŞAHLARI

- 1703-1730 III. Ahmet
- 1730-1754 I. Mahmut
- 1754-1757 III. Osman
- 1757-1774 III. Mustafa
- 1774-1789 I. Abdülhamit
- 1789-1807 III. Selim

GERİLEME DÖNEMİNİN ÖZELLİKLERİ

- Osmanlı Devleti'nin Gerileme Dönemi Karlofça Antlaşması ile başlayıp; 1792 Yaş Antlaşması'na kadar geçen dönemdir.
- Osmanlı Devleti'nin ilk kez büyük oranda toprak kaybettiği dönemdir.
- Osmanlı Devleti bu dönemin başlarına kadar **Fetih politikası** (Yayıma siyaseti-Yalnızlık politikası) sürdürmüştür.
- 1718 Pasarofça Antlaşması'ndan sonra **mevcut topraklarını korumaya** yönelik bir politika izlemiştir.

DİKKAT: Uygulanan temel politika, **topraklarını koruma / barış siyasetidir**. Bu politikayı **denge siyaseti** ile karıştırmayalım!

- Bu dönemde Batının üstünlüğü kabul edilerek Batı tarzı ıslahatlar yapılmaya başlanmıştır.
- Bu dönemde özellikle askeri kurumlara yönelik ıslahatlar yapılmaya çalışılmıştır
- Gerileme Dönemi'nde devlet azalan gücüne bağlı olarak Avrupalı devletlerle diplomatik ilişki kurması gerektiğini kabullenmiştir. Yüzyılın başında (Lale Devri) geçici elçiler gönderilirken; sonunda (Nizam-ı Cedid Dönemi) sürekli elçilikler kurulmuştur.
- 18. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin en büyük düşmanları Rusya ve Avusturya'dır. Ayrıca bu iki devlet, 18. yüzyılda Osmanlı Devleti'ne karşı birlikte hareket etmiştir.

NOT: Rusya ve Avusturya **19. yüzyılda, Fransız İhtilali ve milliyetçilik fikri** nedeniyle birbirlerine düşman olmuşlardır.

- 17. Yüzyılda Osmanlı Devleti'nin en çok mücadele ettiği devletlerin başında gelen **İran ve Lehistan** 18. yüzyılda güçten düşmüştür. Bu iki devlet Osmanlı Devleti'ne sıkıntı yaratamazlar.

RUSYA'NIN TARİHİ POLİTİKASI

- Rusya 17. Yüzyılda ortaya çıktığı andan itibaren **sıcak denizlere** inme politikası izlemiştir.

- Ruslar, sıcak denizlere inebilmek için önce **Kırım**ı ele geçirip **Karadeniz**'e inmeyi hedeflemiştir.
- Ardından da **Boğazları** ele geçirerek **Akdeniz**'e inmeyi hedeflemiştir.
- Tüm bunları yapabilmek için Osmanlı Devletini yıkmaya çalışmıştır.

Sıcak denizlere inmek isteyen Rusya, 18. yüzyılda;

1. **Ortodoks haklarını himaye etme politikasını** uygulamıştır.
2. Avusturya ile birlikte hareket etmiş, Osmanlı Devleti'ne karşı **Dakya Projesi**, **Greks Projesi** gibi projeler üretmiştir.

DİKKAT: Fransız ihtilali'nden itibaren, yani 19. yüzyılda Panslavizm (bütün Slavların katıldığı Slavları tek bir bayrak altında toplamak) politikasını benimsemiştir.

III. AHMET DÖNEMİ

- Lale Devri **1718 Pasarofça Antlaşması** ile başlayıp **1730 Patrona Halil İsyanı**'na kadar geçen dönemi kapsar.
- Osmanlı tarihinde **ilk kez Batı tarzı ıslahatlar** bu dönemde başlamıştır.

SİYASİ OLAYLAR**1710-1711 PRUT SAVAŞI VE PRUT ANLAŞMASI****Sebebi:**

- Osmanlı Devleti'nin Karlofça Antlaşması'nda **kaybettiği yerleri geri almak istemesi.**
- Osmanlı topraklarına sığınan İsveç kralını takip eden Rusların Osmanlı topraklarına girmesi.

NOT: İsveç Kralı **DEMİRBAŞ ŞARL**, Rus Çarı I. **Petro** (Deli Petro) ile yaptığı **Poltova Savaşı**'nda büyük bir yenilgi almıştır.

Sonuç:

- Rus ordusu Prut Irmağı kıyılarında köşeye sıkıştırılmış fakat **Baltacı Mehmet Paşa** yeniçerilere güvenmediğinden dolayı Rusların barış isteğini kabul etmiştir.

1711 PRUT ANLAŞMASI

- Ruslar İstanbul'da daimi elçi bulunduramayacak.
- Azak Kalesi** ve çevresi Osmanlı Devleti'ne verilecek.

Önemi:

- Osmanlı Devleti 1700 İstanbul Antlaşması (Karlofça) Rusya'ya verdiklerini geri almıştır.
- Osmanlı Devleti bu antlaşma ile Karlofça Antlaşması'nda kaybedilen topraklarını geri alabileceğine inanmıştır.
- Bu yüzden önce Venedik, sonra da Avusturya ile savaşa girildi.

1715-1718 OSMANLI VENEDİK SAVAŞI VE PASAROFÇA ANLAŞMASI**Sebebi:**

- Osmanlı Devleti'nin Karlofça Antlaşması'nda **kaybettiği yerleri geri almak istemektedir.**
- Venedik yönetiminden memnun olmayan Mora halkı Osmanlı Devleti'nden yardım istemiştir.
- Venedikliler Karadeniz'deki Osmanlı gemilerine zarar vermişler ve Karadağ halkını Osmanlı'ya karşı kıskırtmışlardır

Sonuç:

- Bunun üzerine başlayan savaşta, Mora, Korint, Anapoli, Modon, Kodon, Navarin alınmıştır.
- Fakat bu durum Avusturya'nın Osmanlı Devleti'ne Savaş açmasına sebep olmuştur.

DİKKAT: Avusturya, Karlofça Antlaşması'ndaki garantörlük hakkını kullanarak savaşa dahil olmuştur.

- Zor durumda kalan Osmanlı Devleti, barış istemiştir. Böylece 1718 Pasarofça Antlaşması imzalanmıştır.

NOT: Pasarofça Antlaşması'nı aşağıda işleyeceğiz.

1716-1718 OSMANLI-AVUSTURYA SAVAŞI VE PASAROFÇA ANLAŞMASI**Sebebi:**

- Avusturya Venedik'in aldığı yenilgilerden dolayı Mora'nın Venediklilere geri verilmesi isteyerek savaşa dâhil olmuştur.

Sonuç:

- Venedik'e karşı üstün olan Osmanlı Devleti Avusturya karşısında başarısız olmuştur. **(Petervaradin Savaşı)**
- Damat İbrahim Paşa Venedik ve Avusturya ile Pasarofça Antlaşmasını imzalanmıştır.

PASAROFÇA ANTLAŞMASI

1. Belgrat, Batı Eflak, Kuzey Sibiryaya, Temeşvar Avusturya'ya bırakıldı.

NOT: Böylece Osmanlı Devleti'nin Orta Avrupa'daki varlığı tamamen sona ermiştir.

2. Mora ve Girit Osmanlı Devleti'nde kalacak

Önemi:

1. Osmanlı Devleti bu antlaşma ile Karlofça'da kaybettiği toprakları kurtaramayacağını anladı.
2. Kuruluştan beri izlenen **fetih-yayılma** siyaseti terk edildi. Bunun yerine toprak **koruma-barış** siyaseti izlenmeye başlandı.
3. Osmanlılar **Batı üstünlüğünü** tamamen kabul etti.
4. **Lale Devri** başladı.

1722-1746 OSMANLI-İRAN SAVAŞLARI

- Osmanlı Devleti, 18. yüzyılda batıda kaybettiği toprakları İran'dan kazanacağı topraklarla telafi etmek istemiştir.
- Savaşlar ve antlaşmaların ardından 17. yüzyılda Kasr-ı Şirin Antlaşması ile belirlenen sınırlara geri dönmüştür.

Bu antlaşmalar:

- 1724 İstanbul Antlaşması
- 1731 Ahmet Paşa Antlaşması
- 1732 İstanbul Antlaşması
- 1743 Kerden Antlaşması

DİKKAT: Bu antlaşmalardan en önemlisi Kerden Antlaşmasıdır. Bu antlaşmanın diğer adı **2.Kasr-ı Şirin Antlaşması**'dir. Adından da anlaşılacağı gibi bugünkü sınıra geri dönmüştür.

III. AHMET DÖNEMİ ISLAHATLARI (LALE DEVRİ)

Osmanlı tarihinde 1718 Pasrofça Antlaşması ile başlayıp; 1730 Patrona Halil İsyanı'na kadar geçen ıslahat devrine Lale Devri denilmiştir.

Dönemin sadrazamı ve ıslahatlara asıl yön veren kişi, **Nevşehirli Damat İbrahim Paşa**'dır.

DİKKAT: Lale Devri'nin en önemli özelliği **Batı'ya örnek alan ilk ıslahat devri** olmasıdır.

DİKKAT: Askeri alanda ıslahat yapılmamıştır

Lale Devri'nde:

- İlk kez Avrupa'nın önemli başkentlerinde geçici elçilikler açıldı. (Paris, Moskova, Varşova, Viyana)

NOT: Viyana'ya İbrahim Paşa; Paris'e Yirmisekiz Çelebi Mehmet gönderilmiştir.

- İbrahim Müteferrika ve Sait Efendi tarafından **ilk özel Türk Matbaası** kuruldu.

NOT: Bu matbaada basılan ilk eser Vani Efendi'ye ait olan **Vankulu Lüğati** adlı sözlüktür.

- İlk itfaiye teşkilatı kurulmuştur. (tulumbacılar Ocağı)
- Tercüme encümenliği kuruldu.
- Doğu ve Batı eserleri tercüme edildi.

NOT: Türkçeye çevrilmiş olan ilk Batılı eser **Aristo'nun fizik** adlı eseridir ve Doğudan Türkçeye ilk çevrilen **Dede Efendi'nin Camüd Düvel** eseridir.

- Mimari de Batı tarzı (Barok ve Rokoko) üslup kullanılmıştır.

NOT: III. Ahmet Çeşmesi ve Nuri Osmani Camii Batı tarzında yapılmıştır.

- Sivil mimari gelişmiştir.

NOT: İlk sivil mimari eser **Sadabat Kasrı**'dir.

- İlk defa çiçek aşısı uygulanmıştır
- İstanbul'da kumaş fabrikaları ve çini imalathaneleri açıldı.
- Yalova'da ilk kâğıt fabrikası açıldı.

DİKKAT: Lale Devri Patrona Halil İsyanı ile sona ermiştir. İsyancılar, Sadabat köşklerini, lale bahçelerini yok etmiş; Ancak III. Ahmet Çeşmesi ya da matbaaya dokunmamıştır. Bu da bize isyancıların yeniliklere değil; bu devirde yaşanan lüks ve israfa karşı olduklarını gösterir.

NOT: III. Ahmet'in mahlası **Necip**'tir.

NOT: Osmanlı tarihinin en büyük **miyatür sanatçısı Levni** ve ünlü **divan şairi Nedim** bu dönemde yaşamıştır

I. MAHMUT DÖNEMİ

SIYASİ OLAYLAR

OSMANLI-RUSYA, AVUSTURYA SAVAŞLARI 1736-1739 VE **BELGRAT ANTLAŞMASI**

Sebepler:

- Rusya ve Avusturya, Osmanlı Devleti'ni Balkanlardan tamamen atmak için aralarında anlaşılabilir.
- Rusya'nın Kırım'a girmesi ve Kırım Hanı'nın Osmanlı-İran savaşlarında Osmanlı Devleti'ne göndereceği yardımın Rusya tarafından engellenmesi

Sonuç:

- Osmanlı Devleti savaşlarda başarılı olmuştur.

NOT: İki büyük düşmanına karşı Gerileme Dönemi'nin ortasında alınan bu galibiyette **Humbaracı Ahmet Paşa**'nın orduda yaptığı ıslahatlar etkili olmuştur.

- Fransa'nın arabuluculuğu ile **Belgrat Antlaşması** imzalanmıştır.

NOT: Bu arabuluculuk karşısında **1840 yılında Fransa'ya sürekli kapitülasyonlar** verildi.

1739 BELGRAT ANTLAŞMASI

- Avusturya, Pasarofça Antlaşması ile almış olduğu yerleri ve Belgrat'ı geri verecek.
- Azak Kalesi yıkılmak şartıyla Ruslara kalacak. Ancak Rusya Karadeniz ve Azak Denizi'nde tersane ve donanma bulunduramayacak.
- Ruslar savaşta aldıkları yerleri geri verecek

Önemi:

- 18. yüzyıldaki son kazançlı antlaşmadır.
- Karadeniz'in bir Türk gölü olduğu son kez kabul edilmiştir.

I. MAHMUT DÖNEMİ ISLAHATLARI

- İlk kez **Batı tarzında askeri ıslahatlar** yapılmıştır.
- Avrupa'dan **askeri alanda ilk kez uzmanlar getirilmiştir.**
- Getirilen ilk uzman Fransız asıllı Comte de Boneval'dir. (**Humbaracı Ahmet Paşa**)

Humbaracı Ahmet Paşa;

- Ordu, **onluk sisteme** göre yeniden düzenledi. (Alay, Bölük, Tabur, Takım)
- Topçu ve humbaracı ocakları ıslah edildi.
- Kara Mühendishanesi** adıyla subay yerleştirmek için bir askeri okul açtı.

NOT: Kara Mühendishanesi (Hendesehane) **Batı tarzında eğitim veren ilk askeri okul.**

NOT:

- İlk Osmanlı madalyası bu dönemde hazırlanmıştır.
- I. Mahmut, **Sekbati** mahlasını kullanmıştır

III. OSMAN DÖNEMİ

- En uzun kafes hayatı yaşayan padişah III. Osman olmuştur. (51 yıl)
- Osmanlı'nın ilk Deniz Feneri olan **Ahırkapı Feneri** yapılmıştır

NOT: III. Osmanlı döneminde ıslahat yapılmamıştır.

III. MUSTAFA DÖNEMİ

SIYASİ OLAYLAR

1768-1774 OSMANLI-RUS SAVAŞLARI VE **KÜÇÜK KAYNARCA ANTLAŞMASI**

Sebepleri:

- Savaşın en önemli sebebi Rusya'nın sıcak denizlere inmek için önce Kırım'ı, ardından Boğazları ele geçirmek istemesidir.
- GREK ROJESİ:** Rus projesidir. Bu projeye göre, Türkler Avrupa'dan atılacak İstanbul merkezli ve bir Rus prensin yönetiminde olan Grek Devleti kurulacaktı.

- **LEH MÜLTECİLER SORUNU:** Ruslardan kaçan Lehistan mültecileri Osmanlı topraklarına sığınmıştı. Bu mültecileri takip eden Rus askerleri Osmanlı topraklarına girerek hem mültecileri hem de Osmanlı vatandaşlarını katletmiştir. Bu olaydan sonra savaş başlamıştır.

Sonuç:

- Ruslar savaşta Eflak, Boğdan ve Kırım'ı işgal ederek Mora'ya kadar geldi.
- Osmanlı orduları çok ağır yenilgiler aldı.
- Rusların Baltık donanması İngiltere'nin desteği ile Akdeniz'e inerek **Çeşme limanında** Osmanlı gemilerini yaktı.

NOT: Çeşme baskını Osmanlı donanmasının tarihinde uğradığı en büyük 2. Büyük felakettir. (1. Felaket İnebahtı Bozgunu)

- Avusturya ve **Prusya**'nın araya girmesi ile Küçük Kaynarca Antlaşması (1774) imzalandı.

1774 KÜÇÜK KAYNARCA ANTLAŞMASI

DİKKAT: Sorularda daha çok maddeler değil; bu maddelerin ne anlama geldiği sorulmaktadır. Bu yüzden konuyu böyle işleyelim

Madde: Kırım bağımsız olacak; Ancak Kırım halkı dini bakımdan Osmanlı halifesine bağlı kalacak.

Yorum 1: İlk kez halkın tamamı Türk ve Müslüman olan bir toprak kaybedildi.

Yorum2: Karadeniz, Osmanlı gölü olmaktan çıktı.

Yorum3: Osmanlı Devleti ilk kez halifeliğin siyasi gücünden yararlanmak istedi.

Madde: Azak kalesi ve çevresi Rusya'ya verilecek.

Yorum: Böylece Rusya, Karadeniz'e inme imkânı elde etti.

Madde: Rusya Osmanlı'da yaşayan Ortodoks halklarının koruyuculuğunu üstlenecek.

Yorum: Rusya böylece Osmanlının iç işlerine karışma imkânı buldu.

Madde: Rusya, İstanbul'da sürekli elçi bulundurabilecek, istediği Osmanlı toprağında konsolosluk açabilecek.

Yorum: Rusya bu madde ile de Osmanlının iç işlerine karışma imkânı buldu.

Madde: Osmanlı Devleti, Rusya'ya savaş tazminatı ödeyecek

Yorum: Osmanlı Devleti tarihinde ilk kez savaş tazminatı ödemiştir.

Madde: Rusya diğer devletlere verilen kapitülasyonlardan yararlanabilecek.

Madde: Rusya savaşta elde ettiği toprakları geri verecek.

Sonuç: Tüm bu maddeler nedeniyle küçük Kaynarca Antlaşması, Osmanlı Devletinin 18. Yüzyılda imzalandığı en ağır antlaşmadır.

DİKKAT: Küçük Kaynarca Antlaşması ile Kırım Rusya'nın olmamış; bağımsız olmuştur.

Kırımın elden çıkış süreci:

1. Küçük Kaynarca Antlaşması ile bağımsız oldu.
2. Aynalıkavak Tenkihnamesi ile Rusya yanlısı Şahin Giray Kırım Hanı oldu.
3. Yaş antlaşması ile Kırım Rusya'ya bağlandı.

III. MUSTAFA DÖNEMİ ISLAHATLARI

NOT: III. Mustafa dönemi islahatlarında **Baron Dö Tott** 'un çalışmaları önemli bir yer tutmuştur.

- **Esham uygulaması** ile iç borçlanma yoluna gidilmiştir.

ESHAM: Pay ve gelir ortaklığı anlamına gelmektedir. Devlet, Esham denilen borç senetleri hazırlayarak **iç borçlanma** yolunu gitmiştir. Esham uygulamasını **hazine bonolarına** benzetebilir. Ayrıca esham uygulaması **kâğıt paraya geçişin ilk aşaması** olarak kabul edilir.

- Macar asıllı Baron Dö Tott, **Sürat Topçuları Ocağı**'ni kurmuştur.
- Deniz mühendishanesi kurularak deniz subayı yetiştirilmesi amaçlanmıştır.
- Donanma yenilenmiştir.
- Laleli Cami yaptırılmıştır.

NOT: 1768-1774 Osmanlı-Rus Savaşı başladığı için ıslahatlar yarım kalmıştır.

NOT: Koca Ragıp Paşa Cezayirli Hasan Paşa dönemin önemli devlet adamlarıdır.

I. ABDÜLHAMİT DÖNEMİ

- Yapılan ıslahatların yetersiz olması nedeniyle yurt dışından danışmanlar getirterek ıslahatlara devam etmiştir.

1779 AYNALIKAVAK TENKİHNAMESİ

Kırım Hanı olmak isteyen Rus yanlısı Şahin Giray'ın daveti üzerine Rusya Kırım'a girmiştir. Bu durumu protesto eden Osmanlı Devleti ile Rusya arasında yapılmıştır.

Antlaşmaya göre:

- Rusya Kırım'dan askerlerini geri çekecek,
- Osmanlı Devleti, Şahin Giray'ın hanlığını tanıyacak

Böylece: Kırım, Rusya'ya yakın birisi olan Şahin Giray'ın yönetimine girdi. Yani Rusya'nın güdümüne girdi.

I. ABDÜLHAMİT DÖNEMİ ISLAHATLARI

- İstihkâm Okulu açıldı.
- Yeniçeri sayımı yapıldı
- Ulufe alım satımı yasaklandı
- Yurt dışından getirilmiş olan **uzmanların Müslüman olma şartı kaldırıldı.**
- Mühendishane -i Bahri Hümayun açıldı.
- Cülus dağıtımı kaldırıldı
- Osmanlı elbiselerini giyme zorunluluğu kaldırıldı.

NOT: Halit Hamit Paşa dönemin önemli devlet adamıdır.

III. SELİM DÖNEMİ (NİZAM-I CEDİD)

SİYASİ OLAYLAR

1787-1792 OSMANLI, RUSYA VE AVUSTURYA SAVAŞLARI ZİŞTOVİ VE YAŞ ANTLAŞMALARI

Savaşın sebebi

- **Dakya Projesi'dir.** Dakya projesine göre; Rusya ve Avusturya, Balkanlardan Türkleri tamamen atacak; Bu topraklarda birlikte yönetecekleri bir **DAKYA DEVLETİ** kuracaklardı.

Sonuç:

- Savaş, Osmanlı devletinin toprak kayıpları ile devam ederken 1789'da Fransız İhtilali patlak vermiştir.
- Avusturya, Fransız İhtilali'nin kendisini etkilemesinden çekinerek; Zıştovi antlaşması (1791) ile savaştan çekilmiştir.

1791 Zıştovi Antlaşması: Avusturya savaşta aldığı yerleri geri vermiştir.

- Savaş, Rusya ile bir yıl daha devam etmiş, Osmanlı Devleti'nin isteği üzerine Yaş antlaşması (1792) imzalanmıştır.

1792 Yaş Antlaşması: Kırım, Rusya'ya ait olacak ve Dinyester Nehri iki devlet arasında sınır olacak.

Önemi: Yaş antlaşması ile gerileme dönemi bitti dağılma dönemi başladı.

1798 FRANSA'NIN MISIRI İŞGALİ VE 1801 EL-ARİŞ ANTLAŞMASI

- Fransız İhtilalından sonra iktidarı ele geçiren **Napolyon Bonopart**, İngiltere'nin sömürge yollarını kontrol etmek için Mısır'a saldırdı.
- Rus ve İngiliz donanmaları Osmanlıya yardım ederek Fransız donanmasını yaktı.

DİKKAT: Osmanlı Devleti böylece ilk kez **denge siyaseti** izlemeye başlamıştır. Yıkılana kadar bu siyaseti sürdürmüştür.

- Ayrıca **Nizam-ı Cedid** ordusu, Cezzar Ahmet Paşa komutasında, Akka kalesi önlerinde Napolyon'u bozguna uğrattı.
- Yenilgiyi kabul eden Fransa ile 1801 El-Ariş Antlaşması imzalandı.

1801 El-Ariş Antlaşması: Fransa, Mısır'ın Osmanlı toprağını kabul ederek Mısır'dan çekildi.

NOT: Mısır'ı işgal girişimi, Fransa ile girilen ilk savaştır.

III. SELİM DÖNEMİ ISLAHATLARI (NİZAM-I CEDİD)

DİKKAT: İlk Radikal ve programlı islahatlar yapan padişahdır.

DİKKAT: Bu dönemde yapılan İslahatlara da kurulan yeni orduya da Nizam-ı Cedid (yeni düzen) adı verilmiştir.

Nizam-ı Cedid döneminde:

- Uzmanlara Lahiya adı verilen raporlar hazırlanmıştır.
- NOT:** Lahiyalar için kurulan komisyona **Esseyid İbrahim İsmet Efendi** başkanlık etmiştir.
- İslahatların yapılması için **Meşveret Meclisi** (Danışma Meclisi) kurulmuştur.
- **Nizam-ı Cedid** adına yeni bir ordu kurulmuş ve bu ordunun masraflarının giderilmesi için **İrad-ı Cedid** hazinesi kurulmuştur.
- **Levent ve Selimiye kışlaları** yapılmıştır.
- Şeyhülislamın yetkileri kısıtlanmış ve kadıların görev yerlerine gitmeleri sağlanmıştır.
- **Mühendishane-i Berri Hümayun** (Kara Mühendishanesi) oluşturuldu.
- İlk devlet Matbaası olan **Matbaa-i Amire** kuruldu.
- **İlk kez sürekli elçilikler açıldı.**

NOT: İlk sürekli elçilik Londra'da açılmış; ilk Elçi ise Yusuf Agah Efendi olmuştur.

- Askeri okullarda Fransızca resmi dil olmuştur.

- Yerli malı kullanımı teşvik edilmiştir

NOT: III. Selim, **İlhami ve Halim** mahlaslarını kullanarak eserler yazmıştır. **Suzi Dilara Makamının** mucididir.

NOT: III. Selim ve Nizam-ı Cedid Dönemi **KABAKÇI MUSTAFA İSYANI** ile sona ermiştir. Bu isyanla III. Selim tahttan indirilmiş yerine IV. Murat geçmiştir.

18. YÜZYIL ISLAHATLARININ GENEL ÖZELLİKLERİ

- Osmanlı Devleti, artık Avrupa'dan geri kaldığını kabul etmiştir. Bu yüzden yapılan İslahatlarda Avrupa örnek alınmıştır.
- DİKKAT:** Avrupa'nın örnek alınması 17. Yüzyıl islahatları ile arasındaki en büyük farktır.
- 17. Yüzyılda geriye dönmeyi (Yükselme Devri) amaçlayan islahatlar yapılırken; 18.yüzyılda değişim ve Avrupa'ya ayak uydurma amaçlanmıştır.
- 18. Yüzyıl islahatları, 17. yüzyıldaki kadar yüzeysel; 19. yüzyıldaki kadar köklü değildir. İki yüzyıl arasında bir geçiş dönemidir.
- Bu islahatlar, Osmanlı'nın yıkılışını engelleyemese de geciktirmiştir.
- İslahatların karşısındaki en büyük engel yeniçeriler olmuştur. (17. Yüzyılda olduğu gibi)
- İslahatlar genellikle askeri alandadır.
- İslahatlar, Padişahlar ve devlet adamları tarafından yapılmıştır. Devlet politikası haline getirilememiştir.
- İslahatlar Halka indirilememiştir. Halkın islahatlar konusunda isteği ya da desteği yoktur.